

2004. évi ... törvény

a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról

1. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjarend tv) 1.§ (2)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A magánszemély nyilatkozatban rendelkezhet befizetett adójának két százalékaról a 4. §-ban valamint a 4/A.§-ban meghatározottak közül kiválasztott, legfeljebb két kedvezményezett javára, a (3) bekezdés szerint.

(3) A befizetett adó két százalékaról vagy teljes egészében, vagy egy-egy százalékaról külön-külön, a 4. §-ban valamint a 4/A.§-ban meghatározott kedvezményezettek közül szabadon kiválasztott egy vagy két kedvezményezett javára lehet rendelkezni.”

2. §

(1) Ez a törvény – a (4) bekezdésben írt kivétellel – 2005. január 1. napján lép hatályba azzal, hogy az e törvény 1.§-a szerinti rendelkező nyilatkozatot (nyilatkozatokat) első alkalommal a 2004. évi jövedelemnek – az Szjarend tv. 1. §-ban meghatározott – adójáról lehet tenni.

(2) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az Szjarend tv. 7.§ (1) bekezdés b) pontja.

(3) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szjarend tv. 5.§ (1) bekezdésében a „külön-külön kitöltött” szövegrész helyébe a „két rendelkező nyilatkozat esetén külön-külön kitöltött” szövegrész, a 6.§ (5) bekezdésében az „az 1%-os” szövegrész helyébe az „a 2%-os” szövegrész, az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: Hitéleti tv.) 4. § (1) bekezdésében a „személyi jövedelemadó egy százalékará” szövegrész helyébe a „személyi jövedelemadónak a rendelkező nyilatkozatától függően egy vagy két százalékará” szövegrész kerül.

(4) 2004. december 31. napján hatályát veszti a Hitéleti tv. 4.§ (2) bekezdése, a 7.§ (3) bekezdése, valamint a 8.§ (3) bekezdéséből az „és annak kiegészítését” szövegrész azzal, hogy a 2004. évben tett felajánlások alapján számított esetleges kiegészítés 2005. évben még jár az egyházaknak.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az állam és az egyház szétválasztásának a francia felvilágosodás idején, vagyis több mint kétszáz éve kialakult, a Magyar Köztársaság Alkotmányának 60.§ (3) bekezdésében, az alapvető jogok és kötelességek körében szereplő alapelve azt a következményt is magában foglalja, hogy az állam csak akkor és annyiban nyújtson költségvetési támogatást az egyházaknak, amikor és amennyiben azok közszolgálati tevékenysége azt indokolttá teszi.

Az egyházak fenntartása elsősorban a hívek feladata. Nem szabad megfélemlkezni azonban az egyházaknak az oktatás, a szociális és egészségügyi szolgáltatások, múzeumi, levéltári, műemléki intézményfenntartások terén végzett áldozatos munkájáról. Ez a tevékenység közhasznú tevékenység, ezért indokolt, hogy az állam a finanszírozásban szerepet vállaljon.

Nem egyeztethetők össze azonban az állam és az egyház szétválasztásának alkotmányos alapelvével azok a hatályos törvényi rendelkezések, amelyek a személyi jövedelemadóból az egyházak számára felajánlott összegeket a felajánlások arányában kiegészíteni rendelik, sem pedig az a rendelkezés, amely a hitoktatás költségeit az adófizetők által befizetett összegekből rendeli finanszírozni.

Álláspontunk szerint indokolt a személyi jövedelemadóból az egyházak számára felajánlható összeget és a többi kedvezményezettnek felajánlható összeget egységesen két százalékos mértékre növelni, ugyanakkor differenciáltabbá tenni az eddigi 1-1%-os, a társadalmi szervezetek illetve egyházak közötti felosztást.

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény szerinti két kedvezményezett kategória (4.§ és 4/A.§), valamint a felajánlható hányad továbbra is változatlan marad. A törvényjavaslat szerint a személyi jövedelemadójuk két százalékról rendelkező adózók azonban a jövőben már többféleképpen is dönthetnek felajánlásukról, akár mind a két százalékról egy kedvezményezett javára, akár azt kétfelé osztva, szabadabban választva a kedvezményezettek közül. A javaslat növeli tehát a felajánlók döntési szabadságát, és differenciáltabbá teszi a választási lehetőségeket.

A jövőben mód lesz arra is, hogy a hívők akár mind a két százalékot az általuk támogatandónak tartott egyház javára ajánlják fel. Az egyházak ennél fogva – a híveik rendelkezésétől függően – a személyi jövedelemadóból felajánlható eddigi egy százalék helyett akár két százalékot is kaphatnak. A hívők tehát akár meg is duplázhathják az egyházaknak ezt a fajta támogatását.

A javaslat ezért feleslegesnek tartja, és megszüntetni rendeli a jelenlegi, az alkotmányos alapelvekkal alig összeegyeztethető, célhoz illetve közszolgálati funkcióhoz nem kötött állami kiegészítés rendszerét. A hívek által biztosított felajánlások vagy ellentételezések legyenek elegendők a hittanoktatás finanszírozására is, annál is inkább, mert az ilyen címen beszedett összegek után az egyházaknak adót nem kell fizetniük, ugyanis nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek az egyházak hitéleti és nevelési oktatási tevékenysége.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

E § rendelkezései módosítják a személyi jövedelemadó egy részének felajánlásáról rendelkező törvényt, kiszélesítve az adózók választási lehetőségeit.

Az adózóknak változatlan marad az a döntési lehetősége, hogy a korábbi gyakorlatnak megfelelően *továbbra is megfelezzék a két százalékot*, és egy százalékot egy a 4.§ szerinti szervezetnek, másik egy százalékot a 4/A.§ szerint egy egyháznak (vagy költségvetési kiemelt előirányzatnak) ajánlanak fel.

Határozhatnak úgy is, hogy *a két százalékot két, a 4.§-ban meghatározott szervezet között osztják fel* úgy, hogy mindegyik egy-egy százalékot kap.

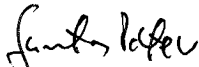
Megtehetik azt is, hogy a két százalékot *a 4/A.§ szerinti egyház illetve költségvetési kiemelt előirányzat* között osztják fel fele-fele arányban. Elvileg annak sincs akadálya, hogy az adózók akár két egyház számára megosztva ajánlják fel a két százalékot, ennek azonban – a hitéleti összefüggés miatt – nincs gyakorlati valószínűsége.

Dönthetnek azonban úgy is, hogy a személyi jövedelemadónak *a két százalékát teljes egészében* egy szervezetnek (társadalmi szervezet, alapítvány, intézmény stb.) vagy egy egyháznak (illetve az azon kategórián belül szereplő másik célra, egy költségvetési kiemelt előirányzat számára) ajánlják fel.

A 2. §-hoz

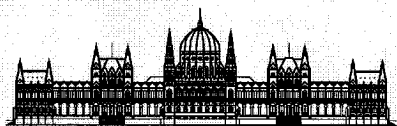
Hatályba léptető és záró rendelkezések. A törvény 2005. január 1-vel lép hatályba, rendelkezéseit először – tekintettel arra, hogy az idei évben a személyi jövedelemadó egy részéről egyed adóalanyok már rendelkeztek, valamint az idei költségvetési törvény is tartalmazza a hatályos szabályok alapján járó kiegészítést illetve támogatást – a 2004. évi személyi jövedelemadó bevallása során, azaz 2005. évben kell alkalmazni, amely kellő felkészülési időt biztosít a szabályozással érintett jogalanyok számára. A Hitéleti törvény alapján az egyháznak arra az esetre járó kiegészítés, ha az 1%-os felajánlások 2004. évben nem érnék el a törvényben előírt mértéket, a 2004. évi felajánlások után 2005. évben még jár. A záró rendelkezések között szerepel a hittanoktatás állami támogatását lehetővé tevő törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezése is. E rendelkezések 2004. december 31-vel kerülnek hatályon kívül helyezésre, ezért a következő évi költségvetési törvényt már nem terhelik.

Budapest, 2004. február 23.

Gusztos Péter

SZDSZ

2004 FEBR 24

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Törvényjavaslat kezdeményezése

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Mellékelten – a Hárszabály 85.§ (2) bekezdése alapján – benyújtom a **személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat indokolását csatolom.

Budapest, 2004. február 23.

Gusztos Péter
SZDSZ